

ARIPİ ROMÂNESCII

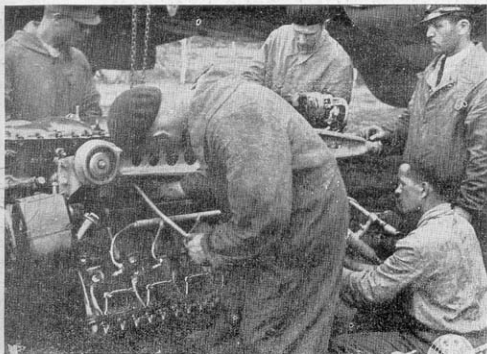
Director, C-dor
AL. DEMETRE

177

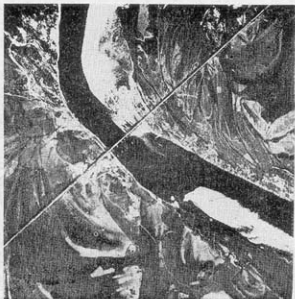
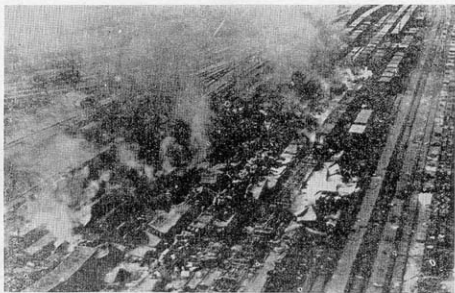
NUL I, Nr. 8
FEBRUARIE 1943

VĂNĂTORUL ROMÂNESC ÎN ATAC

1. În atelierele aviației se revizuiesc motoarele.
2. O gară rusească sub focul bombelor românești.
3. Aviația sanitară își face datoria în primele linii.
4. Rezultatul unei misiuni de recunoaștere.

Autorul copertii din față din numărul acesta este domnul Romulus Voinescu, elev în cl. VII-a a liceului din Brăila.

EROII DELA STALINGRAD

IN ziua de 2 Februarie — Întâmpinarea Domnului — s'a încheiat marea epopee dela Stalingrad, gigantică luptă dintre David și Goliatul bolșevic, lupta dintre un corp de armată german și 2 divizii române contra puhoiului rusesc — în forță de 6 corpuri de armată — care s'a isbit cu toată înverșunarea timp de 2 luni, măcinându-se aproape total până să izbutească recucerirea ruinelor marelui oraș.

Eroi apărători — dela un mareșal până la ultimul soldat — germani, români, croați, au stat neclintii și strâns uniți în jurul drapelului țării pentru care luptau, rezistând dincolo de extrema limită lumească, fără murmur, într'o disciplină de oțel și în condițiuni de extraordinare privațiuni de tot felul, trăgând ultimul lor cartuș în năvala copleșitoare bolșevică.

Sacrificiul lor, atât de util luptelor ce se desfășurau mult departe de ei, va rămâne în istoria formidabilei crucade și a tuturor popoarelor, exemplul celui mai înalt patriotisme, al abnegației și devotamentului pentru neam și civilizație.

Pentru noi Români, eroismul fără de seamăn al ostașilor noștri, disciplina și admirabila lor voință de a rezista până la unul alături de șefii, camarazii și eșafii lor, reprezintă afirmarea strălucită și categorică a minunatelor însușiri ale unui întreg neam, pe care *nimic* și *nimeni* nu-l va cînti din hotărîrea dărză de a învinge pentru totdeauna pe unul din dușmanii lui de veacuri!

Măreția rezistenței înverșunate a Eroilor dela Stalingrad rămâne, în suflarea noastră și ale generațiilor ce vor veni, într'o permanentă actualitate. Sacrificiul, demnitatea, disciplina, încrederea în șefi și bravura pe care ei le-au dovedit luptând acolo, ne este o moștenire sfântă — îndemn și încredere în viitorul Țării — ce nu se poate uita și care va fi veșnic slăvită!

AL. DEMETRESCU

[illegible]

Inverness, 17th June
 Dear Sir,
 I have the pleasure to
 acknowledge the receipt of
 your letter of the 14th inst.
 in relation to the above
 subject, and in reply to
 inform you that the same
 has been forwarded to the
 proper authorities for their
 consideration. I am, Sir,
 very respectfully,
 Yours,
 J. M. Macdonald

Sarkis
C.G.A. 1941

august 17

Francis Alden

J - Frente ruso.
En el sector de Stalingrado
S. Litovt 14.1.42

**Instelarea la posturi
(S.M.P.-P.K.)**

Ydsători remdei la alarmă
(S.M.P.)

Hidroavionul românesc de-
colând (S.M.P.)

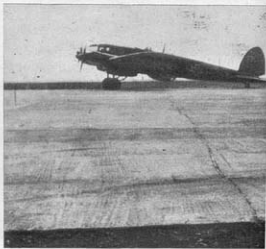
COLABORATORUL NOSTRU, D-L J. M. DELA ALDEA
— ATAȘATUL DE PRESĂ AL SPANIEI ÎN ROMANIA —
ÎNTORS PROASPĂT DE PE FRONȚUL RUS ȘI SEMNA-
TURILE CAMARAZILOR SPANIOLI, ROMÂNI ȘI GERMANI

ARIPI ROMANEȘTI *in* LUPȚĂ

Avioanele de recunoaștere românești gata de a intra în acțiune în orice clipă
(S.M. 2.011)

Donald răţoiul,
mascota unei for-
maţiuni de vână.

Regresa de
frente
la 2.^a
escuadrilla
de la
**División
Azul**

El jefe de la es-
cuadrilla, coman-
dante Salvador,
se reúne en Va-
lencia con su fa-
milia.

Maiorul Salvator, comandantul „Escu-
lei Albatros” în concediu, în Pa-

← Un echipaj „tare” dela bombardam
(S.M.)

Echipat de iarnă, un sberător român
dela vânătoare.

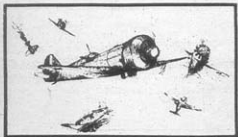
(S.M.P.-Petre Ste-

↑
Intorcere din mi-
siune.
(S.M.P.)

← Starterul dând
liber la sbor.
(S.M.P.)

torul cel mai septentrional — Laponia — fenomenele nopții polare puțin favorabile zborurilor deasupra tundrei poleite de gheață.

Frigul intens devine extrem de agresiv și primejdios când invadează păturile de sus ale atmosferei și este întovărășit cu depresiunea atmosferică.

În această chestiune fiziologul francez, prof. Léon Binet, a făcut următoarele observații într'un studiu publicat în 1940: „Un factor extern foarte temut de aviatori, ca și de alpinști, în lupta lor împotriva frigului este depresiunea barometrică ce slăbește reacțiunile organismului. Asociat cu frigul puternic în zborurile la altitudini mari, acest factor extern sporește efectele sale primejdioase.

Școala din Belgrade a demonstrat, că turburările provocate în zona frigului intens de presiunea barometrică se manifestă mai întâi prin turburările „termoregulației“. Numai dacă organismul este protejat împotriva frigului în așa condiții în cât el să poată a-și menține temperatura prin producția sa calorică, turburările nu apar decât la depresiunile puternice corespunzând unei altitudini de aproape 6000 m.“

În urma experiențelor făcute în cursul campaniei grele din iarna cumplită a anului trecut, organele tehnice ale aviației germane au aplicat anumite măsuri spre a micșora efectele agresivității frigului și a depresiunii barometrice, asigurând astfel protecția aviatorilor.

În luptele grele de apărare ce le-au susținut trupele germane și aliate în focarele principale din sectorul de sud, — nord de Kursk, în jurul Harkovului, în regiunea Donețului și în aceea a Cubanului, unde s'a format capul de pod între peninsula Taman și Cubanul inferior — ca și din sectorul de nord — zona încercuțită Leningrad, sectorul Volkov — sud lacul Ladoga și regiunea dela sud-est de lacul Ilmen — aviația germană a luat o parte importantă și a

Au venit scrisori din țară la o escadrilă pe front (S. M. P. — Stoicăț I.)

activat chiar în zilele când temperatura a fost defavorabilă.

Formațiuni de avioane de vânătoare au provocat la luptă forțele aeriene sovietice în cursul marelui ofensive inamice de la sud și au doborât numeroase aparate.

În deosebi s'a distins în aceste angajamente divizia a 15-a de aviație germană, care a pricinuit inamicului pierderi grele în oameni, materiale și arme.

Aviația română a intervenit și ea în gigantica bătălie de iarnă și a îndeplinit

Cronica războiului aerian

de ROMULUS SEIȘANU

— Operațiunile aviației între

1 — 15 Februarie 1943 —

ACTIVITATEA aviației în zona frontului oriental european, ca și în zona din spatele frontului acestuia, a fost și în primele două săptămâni ale lunii Februarie influențată de condițiile caracteristice iernii rusești: frig intens, mai cu seamă la altitudinile mari, viscole puternice în stepe sub forma unor uragane de zăpadă; ceață desă și întinsă pe spații imense, care a mascat obiectivele militare și a redus la zero vizibilitatea; iar în sec-

Un grup de aviatori români și germani, pe front (S. M. P.)

Un echipaj călătorește în bătăliile aeriene din est: Slt. av. Rădulescu Ioan și Slt. av. Dina (S. M. P.)

cu succes misiunile sale, chiar în situațiile cele mai defavorabile. Atât personalul navigant și ne-navigant, cât și aparatele, au fost supuse la grele încercări din cauza gheții, a ninsorii și a frigului. Contingentele de aprovizionare ale Luftwaffe-ului au făcut și ele față aceluiași dificultăți, căci ele au fost nevoite să transporte munițiile, carburanții și piesele de schimb pe drumuri înzăpezite.

Întregul personal al escadrilelor de recunoaștere, al unităților de vânătoare și de luptă, ca și al formațiunilor de transport a desfășurat eforturi excepționale și a manifestat spiritul său întreprinzător și eroic în toate acțiunile lor, aducând prețioase servicii trupelor de uscat angajate în bătăliile de apărare.

Această colaborare a aviației germane și române în toate bătăliile este una dintre principalele sale misiuni, mai cu seamă în faza culminantă a ofensivei inamice, ofensivă ce s'a desfășurat pe o rază foarte întinsă, de la nord de Kursk până în Caucaz.

Independența armeei aeriene de rețeaua căilor ferate și a drumurilor, ca și facilitatea sa de a sosi repede și prin surpriză deasupra teatrelor de operații, în toiul bătăliilor, a fost larg folosită de comandamentul german.

Totuși, în campania de iarnă, aviația, chiar cea mai puternică și bine organizată, cum este cea germană, nu poate, din cauza condițiilor atmosferice nefavorabile, să intervină cu toată forța sa în zona frontului și în spatele frontului. Odată cu apariția primăverii situația se va schimba și aviația germană va putea pe frontul oriental să desfășoare o activitate în stil mare.

Pe frontul african din Tunisia și în zona Mediteranei centrale și occidentale, au fost zilnic numeroase angajamente aeriene și atacuri repetate împotriva obiectivelor militare, a diverselor localități și a convoaielor de pe mare.

Fapt este că spațiul aerian al Medi-

teranei centrale și al Tunisiei este dominat de aviația germană și italiană, care dispune și de bazele sale apropiate din triunghiul strategic Sardinia-Sicilia-Tunisia.

Aviația britanică a continuat atacurile, în formațiuni mai modeste împotriva câtorva orașe din Italia de sud și de nord. În deosebi au suferit de pe urma atacurilor aeriene britanice orașele Palermo (Sicilia), Neapole și Milano, unde după comunicatele cartierului general italian, numărul victimelor omenești a fost mic, dar stricăciunile materiale au fost mari.

În Germania de vest escadrile de avioane de bombardament britanice au atacat câteva localități cu același scop de a obține prin terorizarea populațiunii civile „efecte psihologice”. Acest gen de operațiuni, chiar cu efecte distructive mai întinse, nu poate influența asupra mersului operațiunilor militare și aeronavale, atâta timp cât armatele sunt angajate în luptă și combatanții au moralul ridicat; iar națiunea respectivă are încredere într'un sfârșit favorabil al războiului. O formațiune de bombardiere nord-americane a atacat un port francez de pe coasta Atlanticului. O luptă aeriană s'a angajat în acel spațiu, în cursul căreia opt avioane de bombardament nord-americane cu câte patru motoare, au fost doborâte de vânătorii germani. Alte formațiuni aeriene nord-americane au făcut incursiuni în Sicilia, în peninsula Calabria și în regiunea Neapole. Avioanele de vânătoare italiene și artileria antiaeriană au doborât câteva bombardiere mari cu patru motoare în împrejurimile orașului Neapole și lângă Trapani (Sicilia). Notăm că, atât atacurile aviației britanice, în Germania de vest și Italia; cât și cele ale aviației nord-americane din Italia și Franța occidentală, n'au fost date în formațiuni masive.

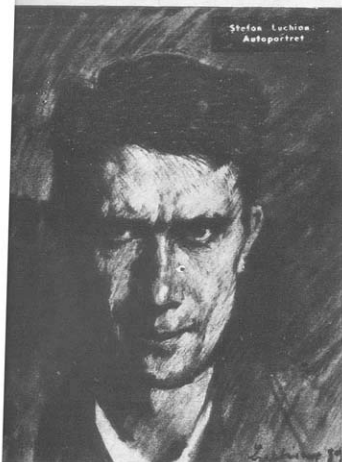
Aviația germană a continuat bombardarea diverselor obiective militare din Anglia de sud și orientală (porturi, centre și regiuni industriale).

Nu se poate prevedea dacă în această fază în care a intrat războiul, beligeranții vor întreprinde ofensive aeriene masive.

Războiul „nervilor” bazat pe atacuri aeriene împotriva centrelor urbane, prin care se urmăresc efecte psihologice, morale, se va întinde poate și în alte spații. De aceea se recomandă și la noi descongestionarea orașelor principale de o parte din populația lor civilă printr'o evacuare voluntară, făcută din timp și în interesul ei; precum și respectarea de către public a dispozițiilor ordonate și recomandate de autorități privitoare la apărarea pasivă.

Observatorul, în zbor, își cercetează aparatele de bord (S.M.P. - Petre Stora)

Ștefan Luchian
Autoportret

TRIPURI ROMÂNEȘTI

În Țara Moșagalei

Șt. Luchian: Casa
lui Moș Gheorghe

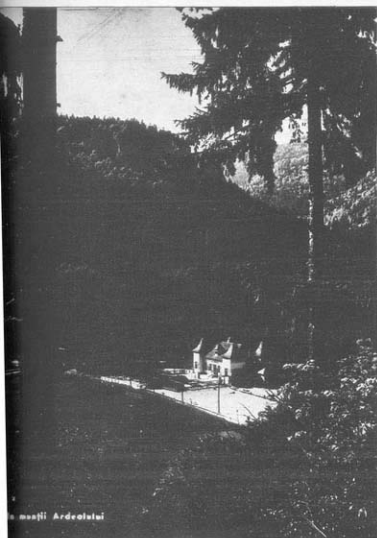

Șt. Luchian: Moș
Nicolae

București: Ateneul Român

Mănăstirea Certeza de Argeș

la mănăstiri Ardealului

Loc în munții Carpați

St. aviator
Alex. Stărcu

PĂMÂNTUL și aerul se mișcă când covorul de verdețuri al câmpurilor, din mijlocul cărora chipeau zăbăle și clochini de petale înșăngerate. Într-un ochi de apă limpede își scaldau chipurile, bulgării de zăpadă și ghiocelor...

În acest decor — ce-ți da impresia unui crâmpci de vis — Șc. de Pilotaj A. R. P. A. își deschidea larg porțile activității.

Era prima zi de șbor.

Toți noii elevi — care veniseră să cunoască tainele cerului — erau grupați la punct, așteptându-și fiecare rândul, cu o emoție neînțeleasă. Pentru fiecare elev, șborul din acea zi constituia botezul aerului, o aclimatizare însoțită de explicații și cu timide mișcări, pe care le făcea chiar elevul, spre a-și da seama într-o măsură limitată, „ce este și cum se pilotează un avion“.

Terminaseră șborul cu toți elevii ce-mi fuseseră repartizați și tocmai mă pregăteam să plec cu avionul spre hangar, când aud că cineva mă strigă insistent.

Mă uit să văd cine mă cheamă și descopăr în mijlocul elevilor, silueta unui tânăr de o frumusețe și distincție rară.

Era Alexandru Stărcu, unul dintre cei mai buni prieteni ai mei și pe care nu-l mai văzusem de mult timp. Am tăiat contactul motorului și din carlingă am sărit drept în brațele lui Sandi. Ne jubeam mai mult ca frații:

— „Sandi, ce fericit sunt că ai venit să mă vezi!“

— „Dragă Cuți, ții să te anunț că începând de astăzi, sunt nu numai judecătorul Al. Stărcu, dar și elevul Al. Stărcu al Șc. de Pilotaj A.R.P.A. repartizat la punctul de șbor al instructorului Dacian. Cine o fi acest instructor?.. Te rog fii orăgut și recomandă-mă tu; spune-i să se ocupe în mod serios de mine!“

Nu-mi venea să cred cele auzite... Urmă o scurtă tăcere... îi întind mâna și „mă prezint“...

— „Al dumneavoastră...“

— „Cuți — urmă el — sunt foarte fericit astăzi când îmi văd unul din visurile mele îndeplinite! Știi cu câtă patimă și de când îți vorbeam de aviație!“

— „Dragă Sandi, îți înțeleg fericirea și te rog urcă-te chiar acum în avion — măcar că este târziu — să-ți fac prima lecție, în amintirea acestei zile care ne-a umplut sufletele de bucuria revederii.“

Pe aerodrom se terminase activitatea, toți elevii în grupuri se îndreptau spre hangar unde îi aștepta mașina să-i ducă spre oraș.

Noul meu elev se instalează în carlingă dintr-o săritură; îi explic importanța tuturor aparatelor de bord care trebuiau supravegiate, cum și detalii asupra celor ce vom face în șbor.

Motorul pornește și în câteva secunde plutim în aer. Îi comunic prin aviofon:

— „Pune mâna pe comenzi, turajul motorului redus la 1600 ture; botul avionului să fie pe orizont... Vezi, fii atent: așa, bine... foarte bine, bravo Sandi!“

Fără discuție mă impresionează aceste calități de șburător neîntâlnite până acum. Sandi era un tânăr cu promițătoare calități de șburător.

— „Ce zici, merge?“ mă întreabă el în timp ce în colțul gurii îi înflorește un zămbet plin de fericire. Și știi? Nu mi-e frică de loc; parcă de când lumea sunt în avion... mai spune-mi ce să fac...“

Așa a fost prima zi în care Sandu Stărcu a luat prima lecție de șbor.

Într-un timp foarte scurt el termină Școala de Pilotaj, fiind felicitat de comisia de brevetare, pentru siguranța și eleganța cu care executase probele de brevet.

Ceva mai târziu termină cu succes cursurile școlii de șbor fără vizibilitate a piloților de Linie L. A. R. E. S. care este o adevărată academie de șbor și de navigație științifică.

Acum Stărcu era pilot calificat.

(Continuare în pag. 26)

Vom face acum puțină teorie

Gravitatea pământului - exercită mărul VERTICAL

Dacă aparatul încetează de a fi orizontal, Gravitatea se descompune în două forțe, una îndreptată în sensul axei avionului (F_1) iar cealaltă perpendiculară pe aceasta (F_2)

Când se calărește, forța F_1 se echilibrează planorul și ține să-l tragă înapoi, așa că...

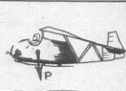
Iată cum se descompune gravitatea pământului în diferitele poziții de zbor

la „Tracțiune” forța motrică este asigurată de tambur... de cum se oprește...

„Forța motrică acumulată diminuează dacă rămâi „orizontal”, gravitatea pământului atrage atunci planorul spre pământ

trebuie să dăm puțin „mază” pentru ca F_1 din contra să tragă planorul înainte

Pentru a înlocui motorul, folosim de gravitatea pământului, menținând aparatul ușor înclinat înainte

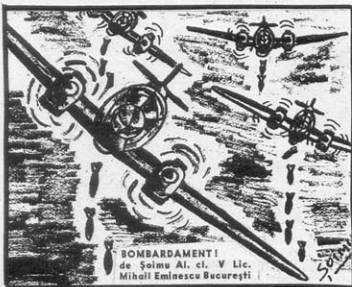
În lecția viitoare vom trece de la teorie la practică

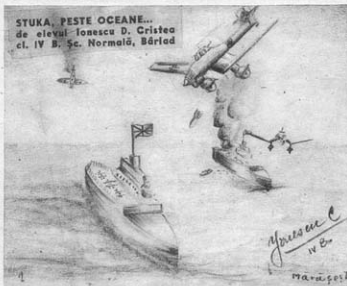
SCĂRSITUL LUTTELII
de Ispășescu Al. student anul I.

VICTORIE!
de Vicențiu Grigorescu, student anul I.

BOMBARDAMENT!
de Șoimu Al. cl. V Lic.
Mihail Eminescu București

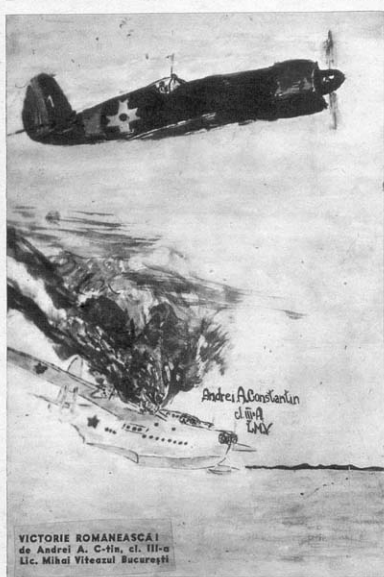
STUKA, PESTE OCEANE...
de elevul Ionescu D. Cristea
cl. IV B. Șc. Normală, Bărlad

IN MISIUNE...
de Dumitrescu Eugen
cl. VIII-a ltc. Știrbey Vodă

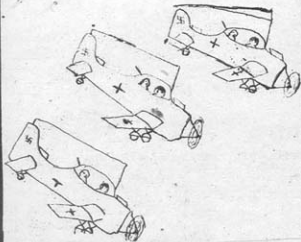

ATAC LA SOL!
de Borănescu Paul elev cl.
VIII-a ltc. Șincai, București

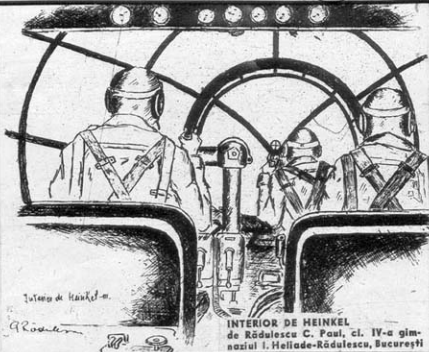

VICTORIE ROMÂNEASCĂ!
de Andrei A. C-tin, cl. III-a
Lic. Mihail Viteazul București

STUKA ATACAND...
de elevul Caracaleanu George cl. II
Gim. Mihai Viteazul, Craiova

LUPTA AERONAVALA
de Bobba Lillyana, elevă Șc.
Normală Elena Doamna București

Tuturor de Heinkel...

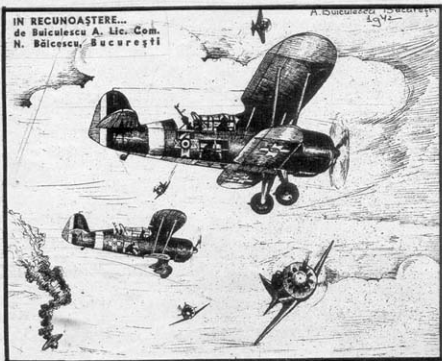
Proven

INTERIOR DE HEINKEL
de Rădulescu C. Paul, cl. IV-a gim-
nazial I. Heliade-Rădulescu, București

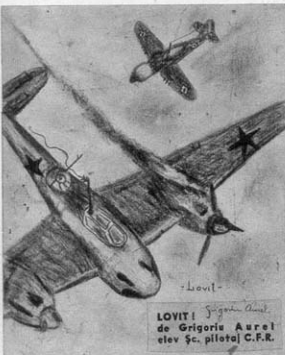
IN PLIN I
de Vlădescu N. cl. IV-a lic.
Militar N. Filipescu, Predeal

IN RECUNOAȘTERE...
de Bălculescu A. Lic. Com.
N. Bălculescu, București

LOVITI
de Grigoriu Aurel
elev Șc. pilotaj C.F.R.

Ducele I

Sbrătorii italieni,
am. țarna, pe
frontul de Est.

Tinerii elevi ai
unei școli de
pilotaj fascistă,
senini și lacre-
zători în steaua
lor și a Italiei.
(Luce)

Vase de război
anglo-americane
sub tirul bombe-
lor italiene-ger-
mane, în Mediter-
ranean.

„Mădăc” dogul mascotă a unei flote de bombardament.

„Mile”, vulturul mascotă a unei flote de bombardament.

MASCOTELE

INTR'O 'după amiază cu cerul vânat, adjutantul Popescu a apărut în pragul bordeiului, ținând în brațe un iepure mic și sgribulit. Ceremonia s'a desfășurat apoi simplu și emoționant. Iepurele a fost decretat și investit „mascota” escadrilei, iar echipajele în frunte cu comandantul au ciocnit și-au ținut câteva discursuri vesele, despre rolul și misiunea glorioasă a importantei vietăți, care pașnică și infometată, rodea într'un colț câteva foi de varză, aduse în grabă de bucatar.

Viața escadrilei s'a desfășurat și mai departe în zilele care au urmat, după legile aspre ale campaniei. Misiuni, victorii, seriile dela popoță, cu glume spumoase și ironii camaraderesti. Numai că în acest ansamblu de întâmplări, sentimente și senzații mai intervinse un personaj: mascota. Iepurele trecea din brațe în brațe, era subiect de discuții și temă de superstițioase îngrijorări.

Încet, încet, pe negândite, datorită

nu știu căror misterioase legi de corelații sufletești, faptura aceea banală și prozaică devenise un fel de ancoră a destinului. De ea se legau optimismul fiecărui aviator, încrederea și faima escadrilei. Chipul acela stupid de drăgălaș al iepurelui începuse să apară în creion și cărbune pe pereții bucătăriei, la popoță, prin cantonamente, pe fel de fel de hârtii, pe fuselajele avioanelor, pretutindeni.

Mascota se transformase într'o obsesie.

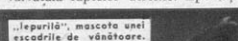
Nici astăzi nu am reușit să pătrund înțelegerea rosturilor concrete ale mascotei. Iepuri, găini, țapi, maimuțe, câini, — o lume întreagă de animale care populează viața de emoții și senzații a aviatorilor de pe frontul din răsărit.

Uneori, am alunecat în fel de fel de divagații. Desigur, nu trebuie neglijat în primul rând fenomenul de sugestie, adică încrederea omului că „mascota” îi poartă noroc. Într'o

existență palpitantă și de extremă încordare nervoasă, ca aceia a aviatorilor în luptă, fetișismul este o necesitate de ordin moral și de echilibru sufleteș.

Dar mai poate fi și altceva.

I-am văzut pe aviatorii noștri de nenumărate ori, întorcându-se din vâlvătaia luptelor aeriene. Epuizați

„Iepuriță”, mascota unei escadrile de vânătoare.

Un câine-lup, mascota unei alte unități aviatice.

de efort, cu ochii voalați de satisfacția gravă a luptei, ei alergau în căutarea unor clipe de liniște, de repaos. Jocul cu „mascota” — cu găinile, cu țapii, cu pisicile sau iepurii — în bătaia vânturilor sau baia de lumină a soarelui este pentru sburători un mijloc de simplă dar imperioasă delectare fizică și spirituală.

Giumbușlucurile absurde ale animalelor le readuce acestor oameni încrâncenați de primejdii, zâmbetul pe buze.

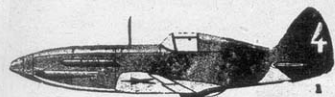
Și de ar fi numai atât, rolul mascotei este destul de covârșitor, într-o lume în care moartea și viața se împletesc aproape la fiecare clipă.

I. PANAIT

...Și un vițel, mascotă a unei unități aero-maritime.

Să ne cunoaștem dusmanii!

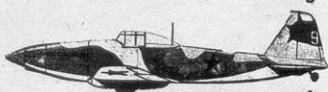
1

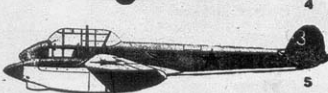
2

3

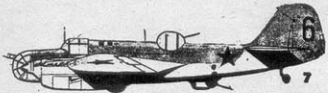
4

5

6

7

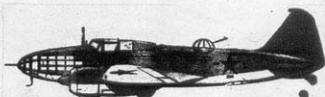

8

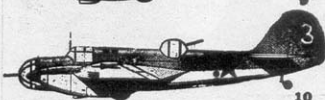
Tipurile principalelor avioane și hidroavioane în serviciu în aviația bolșevică.

- 1, 2 — Vânătoare
- 3, 5, 6 — Bombardament ușor
- 7, 8, 9 — Bombardament mijlociu
- 4-10 — Bombardament în picaj
- 11-12 — Avioane maritime

PE LÂNGA ACESTE CATEGORII DE AVIOANE, BOLȘEVICII MAI AU ÎN SERVICIU AVIOANE DE BOMBARDAMENT GREU, SANITARE ȘI DE TRANSPORT.

9

10

11

12

CONDUCĂTORUL

O viață aspră, fără zămbet
Intruchipezi tu Mareșale;
Povara grijilor în umblet,
Un suflet plin de ideale.

De foc și fum e plină zarea
Că mintea ta cea luminată
Le-a trâmbișat la toți chemarea
Plășilor de altă dată.

Și ca un Ștefan Vodă tu vii
Deșpururi să ne faci dreptate,
Și granițele tu le ții,
Să nu ne fie sfârțecate.

Pe aripele conștiinții
Pe noi și Tara tu ne porți,
Și îmbărbătat de-a ta credință
Tu ne răzbuni eroi și morți.

Și nici o clipă n'ai odihnă,
Și nici o zi de sărbătoare;
Eroilor să doarmă în tihnă
Ei vor o Românie mare.

Tu ne ești o pildă vie
Din virtute ostășească,
Dumnezeu să ni te ție,
Cu armata-ți vitejească.

ALICE LIANA TIGOIANU

INCHINARE SBURĂTORILOR

Voi, sburători...

Voi, visători

Neobosiți

Și chinuți

De dorul vajnic legendar

Al lui Icar,

Ne'nfricoșați de biruiți

Sau poate de vă prăbușiți

Din înălțimi amețitoare,

Voi ați făcut din orice zi o sărbătoare,

Voi ne-ați deschis atâtea căi în infinit,

Și visurile noastre acumă nu mai mint.

Deschisă-i calea'n zarea zărilor albastre
Cu străluciri și cu mișcări gigantice de astre!

Voi purtați în suflet sfânt

Desătușit și tot ce e pământ,

De nu s-ați povara lutului fricos și greu,

Și v-ați urcat aproape până sus la Dumnezeu!

De-așa, pe calea murdărie și noroiu,

Grădina mea, din noapte, s-a deschis până la voi,

Prin călătoriile ce-voi pașii vă pătruns,

De'n gândul meu de ieri, azi, mâine, a pătruns,

Ce-mi strigă:

"N-avea frigă. Isbânda n-amar tatei se câștigă.

Sus, omule, de-acumă tot mai sus!"

CONSTANTIN BARCAROIU

"BĂIATUL TATEI"

Garamia Alexandru

Băiatul lui Garamia

Al bătrân,

De doi ani este'n armată,

Iar de-atuncea, niciodată

N'a putut veni pe-acasă

Pân'acumă, la Crăciun.

Stă bătrânul Garamia

Rezemat de uș'n prag,

Tot privind la el cu drag:

Este el? Este Lisandru,

Parcă este ofițar,

Cu cisme, pinteni, de fiăr

Și pe umăr cu galoane

Și pe cap are capel,

Zău, ai jura pe icoane

Că nu-i el.

Hai poi poți orice să spui

— Tot gândește'n sinea lui —

Dar fecior cum e Lisandru

Nici feciorul popii nu-l!

— Mă Lisandre — prinde-a zice

Garamia într'un târziu,

Ce ești tu la regiment?

Ești ceva, așa mai mare?

— Sunt tată, cum să nu fiu

De-astă toamnă sunt sergent.

Incântat de noutate

Bătrânul l-a prins în brațe,

Bătându-l încet pe spate:

— Sergentul tatii, sergent,

Vedea-te-ai la Paști caprar

Pe-acasă când o să vii iar.

Și la toamnă, mâncate-ai

Lisandre, să nu te lași.

Să te liberezi fruntaș!

ION CHITUC

În drum către obiectiv
(S.M.P.)

Ozi de pe front

DIMINEAȚA de toamnă răsucă. Climă mereu schimbătoare ca și sufletul rusesc. Ieri frig, azi cald. E ora de sosire la aerodrom, oră hotărâtă de cu seară. Mașina cu personalul grupului urcă mălând pe drumul ce iese din sat spre aerodrom. Printre o forăstră a mașinii, pe o pantă părăginită pe care se află instalat grupul nostru de bombardament, se văd ca liate în părăsire avioanele împrăștiate și acoperiturile scunde de pământ ale bordelelor ce-ți dau impresia de viziune preistorică. Văzut de departe pare natură moartă, care însă, odată cu sosirea personalului începe să învie. Ușile scunde ale bordelelor se deschid una câte una și prin îngruștură deschidere cei ce le locuiesc, ies întezărind o nouă și fructuoasă zi de front.

Această zi se anunță mai călduroasă ca cele precedente. Este ora șase dimineață. Vântul de stepă pare încărcat de flori unei melancolii neînțelese și praful răcolit de el se urcă praful mai alene în sus. Sărutul lui pare de vată pe obraji îmbujorai doar de apa rece cu care ne spălam. Pluteam parcă într-o leșinare continuă de unduire în frământate de neînțelese senzații, în care ne volbură sufletele mai adânc și duric de neprevăzut ca niciodată. Simțeam aceste senzații ca și fulgii mari ai unui preludiu de iarnă, ce-ți desmează privirea prin căderea lor molatică și hotărâtă, ca și clinchetul de sănii ivite de undeva pe la colțuri de străzi întrocinete.

În bordelei nostru de odihnă vibrează adânc și tare dreptul la viață al unui popor tânăr de veacuri. Nu vei vedea pe fața nimeniui amărăciunea depărtării, ci din contră, un clocot ascuns de năzuință îndrăznește spre estul frământat de vâltoarea războiului. Aici în acest bordei ne petrecem clipele de răgaz din viața noastră de campanie. Buna dispoziție și veselie domnesc. Se joacă rummy, table, șah, sau se ascută. Se scriu scrisori sau pe citesc cele

primite dela cei scurși. Aici echipajele de alarmă așteaptă ordinul de plecare, și atunci când a venit e primit ca pe ceva obișnuit, emoțiile lui fiind de domeniul trecutului.

Ca niciodată acest ordin azi întârzie. Credeam cu toții că astăzi nu vom acționa din cauza buletinelui meteo nefavorabil, când într-un târziu telefonul anunță ca echipajele de alarmă să se prezinte la grup.

Comandantul nostru de grup, el însuși un emerit șburător și de cele mai multe ori șburând la înamic ca șef de patrulă, ne așteaptă la masa ce-i servește drept birou, pe care este întinsă harta cu zona noastră de operațiuni.

Misiunea primită este o vânătoare de trenuri pe un traseu de cale ferată. Comandantul de grup ne explică cât mai clar și practic, itinerariul și conduita noastră în caz când vom găsi ceva. Această misiune impune o cât mai largă inițiativă din partea observatorilor tin patrulă, putând la un moment dat să acționeze singuri când vor zări ceva care a scăpat capului de patrulă, fără a se depărta însă prea mult de formație. În drum spre obiectiv va trebui să trecem și pe la terenul de vânătoare, pentru a lua cu noi avioanele ce ne vor face protecția în șor.

Cpt. av. Teodoru E. observatorul cu care fac echipaj, își însemnă cu multă grijă pe hartă itinerariul și obiectivul dat, cele neprevăzute rămânând a fi soluționate în șor. Fiind cap de formație, ătim că reușita acestei misiuni va fi datorită mai ales inițiativei de care vom dispune în această calitate. Misiunea fiind primită ne îndreptăm fiecare spre avioanele noastre. Căp. av. Teodoru E. nu uită să-și trimită la avion aparatul de foto cu care va urma să ia fotografii prin geamurile din botul avionului. Mai sunt două zeci de minute până la decolare, timp în care toți cei din echipaj vor face un ultim control aparaturii ce le revin.

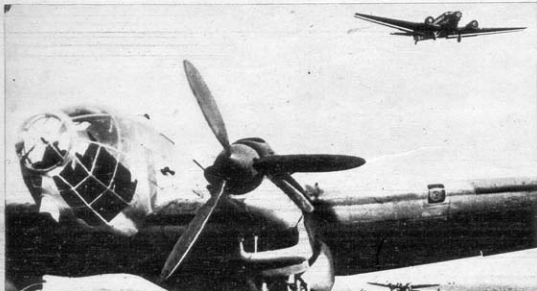
Porneac motorarele. Ora de plecare a sosit.

Îndrept spre pistă cu avionul meu Nr. 23 (dat de celelalte două avioane din patrulă Nr. 27 și Nr. 19).

Decolare obișnuită. Urcăm spre norii destrămați, ce-și purtau într-o mișcare de încetare învăluire umbrele lor negre pe întinsul plat al Rusiei. Urc deasupra lor. Fixez la pilotul automat, capul la compas calculat la teren. Nu e prea mare nevoie, spărturile mari permițând o navigație observată, regiunea fiind foarte bine cunoscută din multe misiuni precedente. Mă gândesc totuși la o eventuală acoperire, norii putând fi găsiți în stare compactă la un moment dat.

Suntem de mult deasupra norilor și într-adevăr spărturile din nori ne dispensează de busolă. Ne îndreptăm spre terenul de vânătoare deasupra căruia la aungere ne facem cunoștință prin câteva rachete de convenție. Dela postul meu de pilotaj nu pot vedea când avioanele de vânătoare decolează spulberând praful de pe aerodrom. De aceasta mă anunță observatorul. Nu după mult timp le văd și eu evoluând pe lângă noi.

Ne îndreptăm spre obiectiv. În fața noastră, norii se dispuseseră sub formă de imense colare, ce se lărgă închinându-se iarăși undeva în depărtare. Ne apropiem din ce în ce de Don, ce părea o bantă strălucitoare de argint întreruptă pe la colțuri. Observatorul confruntă harta cu terenul, identifică cu precizie punctul pe unde vom trece Donul pe care mi-l arată. După trecerea lui, șburăm în stânga traseului de cale ferată, ca în caz că s-arîm ceva, și putem ataca sub un unghișor, printr-o mică schimbare de direcție. O masă de nori alburii și mari se îndreaptă din dreapta către noi. După aproape un șfert de oră în care timp trecusem pe partea cealaltă a traseului pe o altă linie de cale ferată aproape perpendiculară pe aceasta și paralelă cu direcția frontului la o aproximativ o sută de kilometri de acesta, zărim la o curbă un tren cu direc-

Mare animație pe aerodrom
(S.M.P.)

Unul din braviile dela Stalin-
grad: Loc. cot. Apostolescu
din A. C. A.
(S.M.P.)

ionul din față, lovit de obuzele
ismane, este însoțit de un bom-
bardier Heinkel.

(S.M.P.)

ția spre gara X. Nu mai este nevoie de nici
un viraj, direcția noastră de bombardament
fiind favorabilă din cauza traseului curbat.

În aceste momente când atenția mea și a
observatorului erau îndreptate către obiectivul
zărit, observăm două avioane mici și negricioase,
urcând din acea direcție spre noi. Facem atenți
trăgătorii:

— „Atențiune, vânătoare inamică urcă spre
noi!”

Mă uit pe fereastra din stânga și văd evo-
luând mai sus avioanele noastre de protecție.
Desigur că în întreg echipaj a să produs o ten-
sionare, atenția noastră mai ales a mea și a ob-
servatorului fiind din acest moment împărțită,
o parte la obiectiv iar alta către vânătoarea
inamică ce dispăruse vederilor noastre și care
putea ataca din moment în moment.

— „Unde sunt avioanele din patrulă?”,
întreb pe radiotelegrafist.

— „Au rămas puțin în urmă”, mi se răspunde.
M'am gândit că poate nu mă pot ajunge.
Reduc motoarele. Observatorul deschide trapele
lanșatoarelor de sub burta avionului cu ajuto-
rul manivelor de comandă la distanță, explo-
rează cu ajutorul vizorului obiectivul și mă
anunță de micile schimbări de direcție ce trebuie
să le fac pentru a cădea exact pe obiectiv.

Mă gândesc că zărand și ei trenul, se aran-
jează astfel, obiectivul fiind de dimensiuni mici.
După felul cum s'au dispus, eram sigur că n'au
zărit vânătoarea inamică urcând spre noi, urmând
ca după atacul trenului să intre din nou în
formație. Să-i fac atenți de pericol imposibil,
radiotelegrafistul avioanelor ne mai fiind acum
pe ascultare, ci pe intercomunicație. Observatorul
în acest foarte scurt timp, dar care pare veacuri,
cu calmul care-l caracterizează, stă aplecat peste
vizor conducându-mă spre obiectiv. Despre avio-
nele inamice nimic. Cred că au fost interceptate
de avioanele noastre de protecție. N'am timp
să le caut, distanța dintre mine și obiectiv
micșorându-se foarte mult. Această sarcină
revine de acum trăgătorilor, momentul bom-
bardării apropiindu-se. Sosește și acest moment.

— „Unde sunt acum avioanele”, strig iarăși
radiotelegrafistului.

— „Se dispun în linie în spatele nostru”,
mi se răspunde.

Observatorul aerian luând
fotografia de la bordul avio-
nului.

(S.M.P.)

Levit de vânătoarea inamică avio-
nului român își continuă hotărâ-
rile.

(S.M.P.)

— „Fii gata, mă pregătesc să bombardez”,
mă anunță observatorul.

Caut să tin avionul în cele mai bune con-
diții de bombardament, dar din cauza vântu-
lului puternic sunt deviat spre stânga, astfel
că la un moment dat şburam în lungul traseului,
cu tendința de a fi deplasat la stânga lui.

— „Bombardez”, îmi strigă observatorul
care însă dându-și seama că am fost deplasați
oprește dăra.

— „Am dat drumul numai la patru bombe”.
— „Virează la dreapta spre gară, mai am
încă patru bombe”.

Virez pronunțat spre gară, în care zăresc
și eu două trenuri.

— „Unde sunt avioanele?” și mă uit pe
fereastra.

— „Nr. 27 este în stânga noastră, dar
virează contrar noastră”, lucru ce-l observ și eu;
„Nr. 19 nu se mai vede”.

Poate că vor să atace din nou trenul, după
care să se apropie de mine. La sosirea din
misune, observatorul lui 19 raportează că în
momentul când am virat spre dreapta, a fost
atacat de două avioane inamice și, fiind mai
aproape de 27, a virat căutând să intre în for-
mație cu acestea, fiind părăsiți apoi de ataca-
tori. Tot la teren, observatorul lui 27 rapor-
tează că după ce au virat la stânga, au atacat
din nou trenul, după care văzând mai jos un
avion bimotor atacă de trei avioane inamice,
s'a îndreptat spre el. La apropierea de acest
avion, spre surprinderea lor au constatat că
nu este unul din formație, ci unul de recu-
noaștere, care avea o parte din planul drept
desgolit de gloanțele atacatorilor. Astfel de-
curgând evenimentele am rămas singuri.

După bombardarea gării, observatorul îmi
strigă.

— „Gara și trenurile lovite în plin”.

Virez scurt spre stânga, cu gândul că
poate voiu zări avioanele din patrulă și a mă
aproșia de ele. Nu zăresc decât imensul spațiu
ce ne despărțea de Don și deci de salvarea
noastră. Avioanele noastre de protecție nu se
vedeau. Se poate ca ele să se fi angajat în
luptă la înălțimea la care ne făcea protecția,
acum fiind cu mult mai jos din cauza picaju-
lui pe care-l făcusem pentru a câștiga viteză.

Îmi vine în minte că scăparea noastră nu va
fi de acum decât a norocului și a sângelui
rece de care vom putea dispune.

— „Teren de vânătoare sub noi”, mă anunță
observatorul.

Fiind într'un viraj foarte înclinat, mă uit
și văd avioane inamice de vânătoare decolând.
Pun motoarele aproape în plin. Vitezometrul
arăta patru sute kilometri la oră și totuși mi
se părea că stăm pe loc. Trec prin baraj de
a. c. a. În jurul avionului risipă de globulețe
de fum. Unele sub formă de mici nebuloase,
erau tăiate și împrăștiate de planurile avionului.

Nu ieșeam încă deplin din tirul de a. c. a.
când zăresc un vânător inamic atacându-ne
dela o mică distanță din stânga și față. În
primul moment instinctul conservării mă în-
deamna să interpun motorul stâng între mine
și el, dar aducându-mi aminte de atacul
a cinci Rata din campania anului trecut,
când tot așa după o spargere de plafon fuc-
sem prins singur, am întors avionul spre stânga
și în viraj picat m'am îndreptat spre inamic.
Acesta, probabil să nu ne ciocnira, a degajat
pe sub noi. În același moment simt o puternică
aguduitură în partea dreaptă a avionului. În-
treb trăgătorul din spate dacă nu e spart re-
zervorul ca să opresc motorul respectiv pentru
a preîntâmpina un incendiu.

— Nu se vede nimic, mi se răspunde.

Aparatele de bord indicau normal și totuși
așteptam din moment în moment să explodeze
ceva. În stânga noastră apar încă două avioane
inamice care ne întrec. Ele virează apoi la
dreapta pentru a ne ataca pe rând din juma-
tate față-stânga. Prind momentul pe rând când
sunt în linie de tragere și virez bruscă spre ele.
Prin această manevră caut să le îngreuez lue-
rea liniei de ochire, virarea trebuind s'o facă
destul de repede, unghiurile de prezentare va-
riindu cu rapiditate. Vedeam flăcările dela
gurile mitralierelor, dar nefiind lovit și pe
avion neapărând nici o gaură, eram sigur că
manevra a reușit, gloanțele lor trecând prin
spatele avionului. Mă gândesc că dacă nu voiu
fi lovit prea grav să mă pot stăpâni pentru a
aduce avionul în liniile noastre. Am însă no-
roc și aceasta nu se întâmplă.

(Continuare în pag. 26)

Echipajul Teodora-Profir: „A fost
strașnic!”

PRIMUL SALT *cu parașută în cădere liberă*

NU pot uita ușor fiorii primului salt cu parașută, în cădere liberă.

Era o zi frumoasă de vară. Pentru după amiază se anunțase că vor executa două grupe salt cu parașută. Eu, care numărăm acum zece salturi cu deschiderea automată, eram în luptă cu mine însumi.

Voiam să gust din misterele văzduhului pe deplin. În acest scop ies la raportul Comandantului Școalei să-i cer voie să execut un salt în cădere liberă cu parașută. Eram primul parașutist militar Român care voiam să mă arunc în gol, pentru a-mi încredința viața reflexelor mele și unui mâner metalic de deschidere a parașutei.

După ce mă examinează, cu atenția ce-i incumbă răspunderea de Comandant al primei Școale Române de parașutiști, aprobă să execut saltul la ora 18.

Mă îndrept satisfăcut de aprobarea obținută, spre hangar pentru a-mi plia parașuta. Acum pornește în mine o luptă lăuntrică. Mă gândeam, în timp ce pliam parașuta cu foarte mare atenție ajutat de maestrul Milache, cum va fi oare? Voi fi perfect conștient pentru a acționa la timp mânerul de deschidere a parașutei? — Dacă nu voi aprecia bine distanța dela pământ și voi trage de mâner prea târziu?

Toate aceste închipuiri erau combătute de ambiția, de dorința, de a sorbi din plin senzațiile unui astfel de salt. — La ora mesei, adunați

la popotă, camarazii mă priveau ca pe unul, ce le voi aduce noui vesti din misterele văzduhului. Privirile lor admirative mă făceau să fiu mai mândru, mai hotărât.

Iată că sosește și Comandantul nostru. Se așază la masă cu noi și îmi dă o serie de noi instrucțiuni și de sfaturi. Am ascultat cu o deosebită atenție indicațiunile date de Comandant, știind că îmi vor fi de mare folos. — De mâncat, nu prea am mâncat, căci nu aveam poftă...

După masă trec la dormitor, unde zadarnic stau cu ochii închiși, căci nu pot dormi...

Trecem la hangare pentru echipare. Suntem gata. Observ cum privirile tuturor se îndreaptă asupra mea. Mă simt tare mândru, dar sunt și îngrijorat.

Comandantul îmi verifică siguranțele parașutei, în timp ce maestrul Digulescu, reporterul nostru fotograf, prindea câteva instantanee.

O strângere de mână, o urare de noroc, și urcăm în bătrânul bimotor ce aștepta cu motoarele „la „ralenti”.

După vreo două ture deasupra aerodromului, avem înălțimea necesară.

Comandantul ordonă: „—fii gata —”. Apasă pe butonul unei sirene stridente. — Motoarele se reduc. Un fior rece îmi trece prin tot corpul. Deși așteptam aproape în întregime

ieșit pe ușa avionului, totuși încep să simt o căldură ce mă furnică peste tot. E momentul. Un semn, printr'o bătaie ușoară pe spate, mă face să părăsesc instantaneu avionul.

Simt un curent puternic și un miros de ulei ars. Mă rotesc în aer în formă de looping. După câteva clipe, ce-mi par lungi, lungi cât o veșnicie, un piuit sinistru îmi sună în urechi, piuit ce dispare repede și lasă loc unei liniști mormântale. Îmi dau seama că aștept în zadar deschiderea parașutei, fiindcă ea nu se va deschide acum decât la comanda mea. Strâng mâna pe fierul rece al mânerului, mă încredințez că îl simt, că sunt cu mâna pe el și îmi pot comanda deschiderea parașutei.

În aceste clipe prin care trec pentru prima oară, mi se perindă fulgerător prin minte toate icoanele vieții. Mă vedeam copil, alergând pe ulița satului, apoi, mare, chemat la datorie pentru patrie, în sfârșit ultima imagine, mă vedeam în lumea celor drepti.

În tot acest timp, căzând mereu, căpătase o viteză vertiginoasă.

Răsturnările în formă de looping devin mai rare. Curentul îmi sueră în urechi, așa cum sueră Crivățul, printre crengile triste ale copacilor desbrăcați de haina verde a frunzelor. Mă trezesc din toropeala gândurilor de tot felul, deschid ochii

Așteptând ordinele, înainte de îmbarcare. (S. M. P.)

Aterisirea

Parașuta s'a deschis!

Aproape de pământ.

mari și caut în gol pământul, care nu se vede; văd cer, cer albastru peste tot. Instinctul de conservare mă îndeamnă să deschid parașuta, dar ambiția de a cădea cât mai mult în gol mă face să refuz comanda dată de instinct.

Mișc picioarele. Le simt că sunt cu mine. Această mișcare îmi dă convingerea că sunt încă perfect conștient. Tot odată îmi dă o mișcare de rotație, după care mă stabilizez cu capul în jos. Văd sub mine un covor mare, verde, iar în lături văd un lac. Ceva mai departe, văd niște clădiri mari, apoi lângă ele un șir de mogâldețe. Dar, timp nu este de pierdut. Observ că pe pământ totul se distinge bine acum, mă conving că mogâldețele aliniate sunt avioanele noastre. — Fac ochii mari, pentru a aprecia înălțimea la care mă aflu față de pământ. Observ cu înfrigurare, că pământul se înalță cu viteză către mine. Trag puternic cu mâna crispată de mâner. — Aștept sentința. — O clipă! — Apoi, simt un sguduit formidabil. Credeam că cerul și-a revărsat mânia asupra-mi, pentru că i-am pătruns misterul, sburând fără aripi. — Văd în fața ochilor stele și cercuri de diferite mărimi și de diferite culori. — Deschisesem parașuta, care cu o isbitură puternică, mă anunțase că s'a terminat cu căderea de bolid.

După aprecierea mea aveam 300 metri înălțime în momentul deschiderii parașutei, faptul e confirmat și de camarazii ce asistaseră. Șueratul căderii în gol se transformase într'un uruit nedelesuit în capul meu, așa că nici nu știu când au trecut secunde următoare.

Iată, sunt numai la câțiva metri de pământ. Intind mâinile și trag de suspante. — Contactul cu pământul a fost luat. — O răsturnare reflexă pe spate și jocul aterizării a fost amortizat. — Sar repede în picioare, apăs pe bucla de desfacere a hamurilor.

Executasem primul meu salt cu parașuta în cădere liberă!

Imediat sosește lângă mine auto-sanitara cu Dl. Dr. Paniot, care văzând cum viu cu parașuta închisă, mă socotea pierdut. — După o mică dojană că am deschis parașuta prea jos și am produs emoții celor ce asistaseră, mi-a strâns mâna călduros.

Apoi, camarazii mă îmbrățișează, în timp ce avionul din care sărisem ateriza.

Ne apropiem cu toții de hangare. Comandantul mă îmbrățișează și mă sărută...

Așa am trăit clipele emoționante și de neuitat ale primei lansări în cădere liberă cu parașuta.

Adjutant instructor parașutist
PANGICA NIC.

Temerar și surăzător, parașutistul român încreșător în menirea lui.

Informațiuni

Redacția revistei „ARIPI ROMĂNEȘTI” roagă pe această cale pe domnii Comandanți de Comandamente și Unități aviatice aflate pe front, precum și pe toți sbrătorii cari posedă fotografii, desene, schițe și orice fel de alt document care ar interesa acțiunea glorioasă a Aeronauticii noastre în războiul contra bolșevicilor, să le pună la dispoziția revistei spre a fi publicate în paginile ei. Deasemenea vor afla coloanele noastre deschise orice articole, reportajii, schițe, jurnale personale, etc. în legătură cu războiul nostru aerian, după ce toate aceste documente vor obține aprobările forurilor în drept pentru a putea fi publicate.

Tot materialul rugăm a ni se trimite pe adresa: Redacția revistei „ARIPI ROMĂNEȘTI”, Strada Sărindar Nr. 9, etaj I, București.

La sfârșitul acestei luni, Lt. Colonelul aviator G. Palmentola, atașatul aerului Italian în România, se întoarce în patria sa.

Distins ofițer, admirabil camarad al sbrătorilor români — printre cari și-a făcut în scurt timp nenumărați prieteni — practicant efectiv al nobilei meserii, Lt. Colonelul Palmentola a arătat în tot timpul prezenței sale prietene noi atașamentul său sincer pentru România, activând cu devotament, înțelegere și rezultat pentru strângerea relațiilor de frăție dintre cele două țări.

Plecând pentru a-și servi patria și în calitate de luptător aerian, Lt. Colonelul G. Palmentola s-a pus asigurată că va fi însoțit de inima și gândul cald al camarazilor români, cari îl urează succes în noul său post și victorie deplină Italiei!

Comandor AL. DEMETRESCU

*

Domnii directori de școli superioare și secundare de orice grad cari primesc în abonament gratuit oferit de către subsecretariatul de Stat al Aerului, revista „Aripi Românești”, sunt rugați a pune la dispoziția elevilor spre cercetare exemplarele trimise, cunoscând că numai astfel vom putea atinge scopurile urmărite, cu acordarea acestor abonamente.

Este de dorit ca revista să fie strășnă în colecții care să se găsească în permanență la bibliotecile școlilor aflate la dispoziția elevilor.

REVISTA „Aripi Românești” apare în condiții grafice excepționale, tipărită la fototografură, cu copertile în culori pe hârtie specială Kunstduk, ca o continuare a revistei „Magazin Aeronautic”. Pentru ca feburile de propagandă propuse să fie atinse cât mai complet, revista se vinde numai cu 15 lei exemplari, iar abonamentul pentru public s-a fixat la lei 360 anual. Revista va continua să opereze bilunar, la 10 și 25 ale fiecărei luni.

*

Pagini din istoricul aviației.

Domnul căpitan aviator Oprea Gh. Petre, unul din amatorii aeroclubului Olteien din Craiova, care au o activitate de propagandă sbrătorească demnă de toată lauda, ne dă într-un compact volum intitulat „Pagini din istoricul aviației”, o oglindă a eroicilor sfârșiri și jertfe depuse pe altarul sbrorului omeneesc.

Cartea este împărțită în șapte părți bine compartimentale și începe cu legende și miturile sbrorului omeneesc, pentruca apoi să treacă la realizările efective pe tărâmul sbrorului „a aripi făcute”.

În partea a doua a cărții autorul se ocupă de contribuția aviației în trecutul războiului mondial și de progresele ei, pentruca în partea a treia să ne arate progresele sbrorului omeneesc până în pragul actualului războiu.

Partea a patra a cărții este dedicată aerostației, dirijabililor și parașutei.

În partea a cincea autorul se ocupă de aviația națională și temeinicele ei progrese, care au dus la glorioasa activitate de războiu din Est.

Partea a șasea este închinată sbrorului fără motor această pasionată trecere a tineretului spre sbror cu motor, iar ultima parte se ocupă de utilitatea aviației în actualul războiu.

Cartea este scrisă într-un stil încărcat lipsit de didacticism. Poate fi citită ca o năvală sau ca un roman care lură pe lector; ceace — socotim noi — este mare lucru pentru cititorii ei cari sunt toți tineri.

Alături fiind de toate realizările temeinice în domeniul sbrorului românesc, domnul Ministru General Gh. Ionescu prefațează cartea cu un cald indemn pentru tineret.

Noi, aei, subliniem apariția acestei necesare cărți și o recomandăm cititorilor noștri în credința că astfel servim interesele țării, servind pe acelea ale aviației.

*

Coperta din spate publicată în Nr. 7 al revistei noastre, se datorește domnului

Vicenția Grigorescu, student, ci au D-lui Emanoil Grigorescu, cum din erare s'a publicat.

*

Cartea de războiu a domnului George Acsenteanu, intitulată „Escadrila Albă”, a apărut într-o nouă ediție în editura „Cugetarea”.

Prezentată în condiții grafice deosebite, suntem siguri că și această ediție a „Escadrilei Albe” se va bucura de un hotărât succes.

*

Culori în loc de termometru.—Industria chimică germană a dat la iveală în ultimul timp culori care măsoară temperatura. Aceste culori și-au și cucerit locul în industrie, în meserii și chiar în gospodărie. Faptul că anumite substanțe se colorează la schimbarea de temperatură a dus la dezvoltarea acestor „termoculore”. Este vorba de diferite culori care prezintă o nuanță caracteristică la temperaturi bine precizate, colorare care persistă și după răcire. Aceste „termoculore” se fabrică pentru intervalul de temperatură dela 60—650 grade C. Pentru opt diferite temperaturi între 120—600 grade C, se fabrică anumite bastoane termocromice de măsurare. Dacă un meseriaș vrea să supună o obiect la o anumită temperatură, face cu creionul termocromic o simplă linie pe obiectul respectiv. În momentul când obiectul a atins temperatura respectivă, se schimbă culoarea liniei, iar lucrătorul știe că s'a ajuns la gradul de căldură necesar. În bucătărie bastonul termocromic se poate folosi, de pildă, la făcutul compoturilor, conservelor, etc.

(E. S. S.)

*

Locuitorii Indiei.—Conform unei știri lansate de agenția Reuter, lordul Amery a afirmat în Camera Comuniilor că conform recensământului din anul 1941 populația Indiei este de 389 milioane oameni, față de 338 în anul 1931.—E. S. S.

*

Cercetarea geologică a Crimeei.—De când peninsula Crimeea a fost ocupată de trupele germane, regiunea aceasta trecând sub administrația Reichului, au fost începute aci cercetări științifice asupra formării deosebite de ciudate din punct de vedere geologic și morfologic a „mării lencșe”, numită „sivas” sau „guiloia”. Această cea mai mare formație de acest fel din Europa este o parte de mare cu suprafața foarte plată, cu numeroase brațe, pe ai cărei fund se formează straturi de sare, din cauza secetei acestei regiuni de stepă și din cauza lipsei afluenților cu apă dulce.—E. S. S.

Vocabularul aviatorilor

DĂDACĂ

O dădacă'n aviație, ca să fiu mai explicit,
Nu e' ceace se știe și ce cred c'ați auzit.

Un instructor de exemplu pentru elevii sburători

E-o dădacă aeriană, biberon purtat prin nori,

Pentru cei ce țin în totul lămurirea

s'o găsească
li invit vocabularul la „instructor” să citească.

DANDANA

Termen militar ce'nseamnă: gălgăie,
foc, alarmă,

Sinonim cu: frați de-o lege, puneți
toți mâna pe armă

În armata sburătoare, dandana-i încurcătură

Ca să scapi, se recomandă să te'nchini
cu limba'n gură.

DECALITRU

O măsură cunoscută de experiență băutori
care-ades nu-i neglijați pe-aerodrom de sburători.

Decalitrul pe'nțelesul tuturor de vreți
să-l spun,

Recomand priviți desenul, care este
foarte bun.

E făcut de specialistul cel cunoaște-
amănunțit,

Fiindcă nu doară odătu pentru studiu l-a golit
Pentru lămuriri mai ample, informații pe-acest tén,
Cereți fără'ntârziere la redacție lui Gion.

DECAN

Cine oare nu-l cunoaște, un decan este
un om,

Care mai întotdeauna se'ntâlnește pe-
aerodrom.

Nu e' sburător acela ce cuprins de
mult elan,

Într'un cerc de domnișoare, nu s'arată
ca „DECAN”

Un decan cu alte vorbe, este cum

ar fi un as,

Și aceștia'n aviație, se'ntâlnesc la orice pas.

Sunt aviatori ce-adesă, recunosc după mulți ani,
Pătrunzând misterul vieții, sunt cu drepti poli-decani.

De exemplu'n vorbărie sau la joc sau la femei,

Șau la sbor, la-acrobație, sunt decani, la tot ce vrei.

de DEM. BEN. CARĂC versificat
și de GION animat

DECEPȚIA

Isvor de lacrimi, de tristeți, singurătate,
De amar, nopți nedormite, gânduri negre,
dor de moarte,

Simfămintă tot de-acestea, care le-am
trăit și scris,

Pentru-o iluzie fadă, ce-a murit, plân-
gând un vis.

Spre uitare filosofii, trei metode
recomandă.

Care dacă-s aplicate, îți iau chinul la comandă.

Una este băutura, îți înnei decepția'n vin

Și cu cât vei bea, cu-atăta totu'n jur va fi senin.

Cea de-a doua e uitarea, care și ea la rândul ei,

O provoci cu băutura, sau prin alte „N” femei.

Cea de-a treia e răbdarea, pentru'n ceas ceva mai bun,

Și de vrei să-l guști, atunci ea nu uita să ieți tutun.

DECOLAREA

Decolarea-i deslipirea cu-avionul de
pământ

Când îți mănșă înainte și te-ai pus cu
botu'n vânt,

Bineînțeles acestea de-ți-ai tras maneta'n
plin,

Cătfel fără de viteză, nu te'nalți ca
din senin.

Decolarea-i o mișcare nici ușoară, dar
nici dură,

Cere însă atenție mare, c'ătfel dai în „FURĂTURĂ”

(Vezi cuvântul și sunt sigur că vei înțelege bine),

(Furătura prinde'n mreje, chiar pe as, pe ori și cine)

Pentru'n sburător pe simplă, decolarea-i prima fală.

Mai ales când nu-i făcută în sistem de topăile.

(Vezi și-aici cuvântul care de-l pătrunzi cu-adevărat,

Ar să-ți fie de-a imagini clare, ce înseamnă sbor sălăț)

Dacă decolezi și mănșă o bruschezi trăgând nițel,

Să nu-ți fie cu mirare de-ar să-ți iasă un „CHANDEL”

Un fel de urcat pe scară pe ei cerului pereți,

Pe care cu toată forța, recomand să n'o făceți.

DECORAȚIA

Decorația-i simbolul bărbăției, vitejiei,
E răsplata țării noastre, e răsplata
României.

În războiul întregirii, în războiul nostru sfânt,
Unde au luptat vitejii pentru cruce și

pământ,

Decorația-i aceea ce aduce o cinstire,
Dăltuind în piatra vremii adevăr de

nenurire.

Pentru a'ntelege bine gloria și-a ei răsplăte,

Cerceteți vocabularul și o veți afla îndată.

(va urma)

LT. AVIATOR ALEX. STÎRCEA

(Urmare din pag. 10)

Felul lui de a se purta dela cel mai mare până la ultimul ucenic, impresiună profund tot aerodromul. Pe buzele tuturor auzeli numai cuvinte de laudă și simpatie. Manierat, de o atenție care te copleșește, învăluit într-o modestie excesivă și în același timp de o distincție rară, pentru fiecare găsea o vorbă bună, fiecărui om supărat, o încurajare.

Robust, viitor la maximum, extrem de curajos, fără a fi însă imprudent, foarte calm în aer și foarte calculat, aceste calități fiind indispensabile tuturor piloților conștienți de menirea lor.

Îl provocam într'adins situații grele, să văd cum reacționează; rămăneam uimit de calmul și siguranța mișcărilor cu care se descurca, fără a da măcar impresia că a fost surprins.

...Războiul îl găsește în hidro-aviație unde se remarcă imediat prin bravura și spiritul lui de sacrificiu. Destoinicia și curajul i-au umplut pieptul de decorații.

Prin luna August l'am întâlnit pe B-dul Brătianu:

Sunt fericit că plec iarăși pe front, de rândul acesta la o escadrilă de recunoaștere în Caucaz.

Era pătruns de sentimentul datoriei față de ceasurile prin care trecea scumpa noastră patrie.

La puțin timp îl întâlnesc pe un aerodrom din Caucaz unde aterizasem. Veșnic mulțumit și doritor de fapte mari, mi-a vorbit mult de gloria și curajul sburătorilor camarazi și de activitatea lor fără odihnă.

La zile numai o veste uluitoare, care nu putea fi crezută! Al. Stîrcea a căzut „undeavă” pe câmpul de onoare, pentru Rege, Conducător și Națiune, în credința curată a sufletului său nobil, izvor de atâtea fapte alese!

Alături de lacrimile familiei și durerea tuturor prietenilor și a celor ce l-au cunoscut, sălășluiește amintirea acestui priț fermecător al plaiurilor bucovinene, moartea sa însemnând încă o dovadă a spiritului de jertfă al sburătorilor români.

C. DACIAN

Pilot de linie

O ZI DE PE FRONT

(Urmare din pag. 23)

— „Planul stâng găurit”, strigă observatorul. Mă uit și eu și văd uleiul prelingându-se pe el. Nu spun nimic. Grija acum de motorul stâng. Totul este normal încă. Nici un aparat nu-mi arată că s'ar fi întâmplat ceva grav. Poate că de acum înainte să survină ceva.

Un ultim atac a fost dat de un singur avion tot pe stânga și din față. Parec după același procedeu, după care radiotelegrafistul mă anunță că avioanele inamice se retrag. Observatorul căută să-l prindă la aparatul foto. Seara mi-a arătat o astfel de fotografie. A fost prins în sborul lui paralel cu noi când căuta să ne iatărească pentru a ne ataca și deaceia a ieșit mic și neclar. De aproape nu a putut să-l fotografieze din cauza vîrșelilor bruse făcute spre el. În mijlocul acestor avalanșe de situații ce-ream observatorul să se uite pe hartă și să-mi arate unde este mai apropiată linia frontului de Don. Îmi arăta undeva un cot al Donului către care m'am și îndreptat.

După ce am fost părăsiți de inamic, radiotelegrafistul mă anunță să mă uit pe fereastră. Văd departe mai sus și în spatele nostru și rețin foarte vag avioane de vîntătoare în evoluție de luptă aeriană.

Mă uit acum în liniște pe stînga. Văd găurile căscate pe plan și capota motorului. Radiotelegrafistul mă anunță acum că am fost atacați și din spate, avioane care ne-au și lovit. Îmi raportează că m'a anunțat de aceasta și în timpul luptei, dar nu-mi aduc aminte.

Altimetrul arată o mie patru sute metri. Nu mă uitasesc încă la el neprăzând prea mare importanță.

— „Trasoare pe lângă noi”, strigă cineva din echipaj.

Pericol de jos acum. Trag de mîna și avionul câștigă greoi două sute de metri. În față departe și mai sus, nori. Jos, sub aceștia, linia frontului inamic pe care o știam din misiunile precedente că dispune de a. c. a. automat. Forțez motoarele și urc în scări. Ajung la înălțimea nortilor și intru în ei. Îmi aranjez capul la compas. Suntem salvați și încep felițiile între noi. După vreo zece minute ies din

nori. În dreapta și mai departe pe sub un nor izolat văd două bimotore în sbor paralel cu noi. Scot depe pilot automat, pentru a putea manevra ușor avionul și în sbor picat mă îndrept spre ele. Când ne-am apropiat destul, disting în avionul cap un alt tip decât al nostru. Îmi dau seama că e un avion de recunoaștere. Intru și eu în formație pe stînga. O formație mixtă se întorcea acum la aerodrom. Avionul 19 nu era și jos, cei din echipajul lui mi-au spus că intrînd într'un nor s'au pierdut de el revenind singuri.

Pe planul drept al avionului de recunoaștere zăresc o ruptură, iar pe direcție câteva lovituri de tun de avion.

La sol depun toată atenția bănuind că se poate să fi fost lovit într'unul din cauciciuri. Avionul la ușor contact cu pămîntul, îl simt aplecându-se pe stînga, pun imediat frîna pe dreapta și mai rulează cinci-zece metri după care se oprește. Cauciciul fusese împuscat. Ieșim din avion și pe jos ne îndreptăm spre postul de comandă al grupului unde dăm raportul.

După o oră primim știrea despre frumousul nostru rezultat din partea Grupării de Luptă, care primise raportul recunoașterii ce văzuse, la gara atacată de noi, două mari incendii.

Din partea șefului Serviciului Tehnic, suntem informați că în urma cercetărilor, s'a constatat că am fost loviți de nouă gloanțe în planul și motorul stînga. Au fost lovite rezervoarele de benzină, de injecție și de ulei care se aprinseseră, dar din cauza lipsei de oxigen s'au stins.

Viața își urmă cursul obișnuit pe aerodrom, iar crepusculul seri se lăsase nesimțit pe întinsul răsărit al Rusiei. Avioanele veneau din ce în ce mai rar din misiune. Autobuzul aștepta în fața bordeiului. Personalul cu micile gămăndanșe de campanie dispărea în el și gășina porni încet pe drumul ce intră în sat. Noaptea începuse să-și lase aripile ei negre peste încă o zi petrecută pe front.

Cpt. av. PROFIR IOAN

MARE SUCCES DE LIBRĂRIE!

S BURĂM

— SPRE —

RĂSĂRIT

de LADMISS ANDREESCU

CĂRTEA DE RĂZBOIU A AVIAȚIEI NOASTRE MILITARE

ULTIMELE EXEMPLARE DIN PRIMA EDIȚIE SE GĂSESC ÎN LIBRĂRII. — EDIȚIA DOUA SE AFLĂ SUB TIPAR.

EDITURA „OFAR”

CITIȚI

CRUCEA DE FIER

Roman

de C. CORAVU

O carte palpitantă de războiu.
Editura „Bucur Ciobanu”

ULTIMELE EXEMPLARE ALE EXCELENTEI CĂRȚI DE RĂZBOIU

ARIPI ROMÂNEȘTI ÎN LUPTĂ

de C-dor av. AL. DEMETRESCU

AU FOST TRIMISE ÎN LIBRĂRII

EDITURA MARVAN

La sfîrșitul lunii Martie apare

OCHIUL DIN NEGURI

un compact volum de proză semnat de scriitorul

LADMISS ANDREESCU

EDITURA OFAR

Citiți volumul de versuri

LA POARTA SUFLETULUI MEU

de DEM. BEN. CĂRĂC

„ARIPI ROMÂNEȘTI” Organ oficial de propagandă al Subsecretariatului de Stat al Aerului. Redacția și Administrația: Str. Să-rindar Nr. 9 et. I Telefon: 3.45.28, cont cec: 1334.

Director: Comandor av. rtg. AL. DEMETRESCU. Redactori: LADMISS ANDREESCU și GION.

Costul abonamentelor: întreprinderi, fabrici, instituțiuni de Stat și particulare, de sprijin: lei 3000, obișnuite: lei 1000 anual. Pentru particulari: lei 360 anual. Un exemplar lei 15.

CURIOZITĂȚI

■ **Inima D-voastră cântărește** aproximativ 280-300 gr.

■ **1 centime/ru patrat** din pielea dumneavoastră poate suporta 10 kg.

■ **Pemurul** poate suporta 1000 kg. greutate până se frânge.

■ **Singurele metale** care plutesc sunt potasiul și sodiul.

■ **Origina cuvântului „mickel”** vine de la „Old Nick” nume pe care îl dau englezii diavolului. Minterii englezi îl numeau astfel pentru că îl împiedeca trăgarea celorlalte mine-reuri.

■ **Cobald** vine din cuvântul german Kobold și care era zeul rău al minelor.

■ **Primul apeduct** a fost construit de Claudius, censor roman (312 înainte de Christos).

■ **Francezul Dupuy de Lôme** în 1859 a construit primul eufrazat numit „La Gloire”.

■ **Primul vas cu aburi** care a trecut „Măneacă” de vaporul „Elise” în 1816.

■ **Primul aparat receptor T.F.F.** a fost construit de francezul Turlin în 1894.

■ **Ar trebui 3 miliarde în hârtii** de 1.000 de franci suprapuse pentru a atinge înălțimea turnului Eiffel.

■ **Cardinalul de Richelieu** a avut primul idea de a rotunji vârful cutieiilor pentru a lăsa din banchetele lui un învitat a luat cutiul drept scobitoare.

■ **În Franța** au fost 4 femei care au condus armate și poate patru purtau numele Janne (Joana), Jeana d'Arc, Jeana de Montfort, Jeana de Masserre și Jeana Hachette.

■ **Cum se face o parașută?** Este interesant să urmărim pe scurt cariera parașutei, această armă atât de interesantă și eficientă a războiului modern, din momentul când ea nu este decât un balot de mătase fină și până când pluteste ca o ciupercă uriașă în văzduh.

Ne găsim într-o fabrică germană de parașute. În sălile mari și luminoase sute de femei harnice țes bucati din baloturile uriașe de mătase extra fină așezate pe mese lungi. Se decupează cu ajutorul șabloanelor cele 96 de bucăți necesare construcției unei parașute. Operațiune care cere multă experiență și înlemnare. Însotite de numele lucrătoarei care a tăiat, cele 96 de piese pleacă mai departe la croitorie. Măști de cusut speciale, cu două ace

inferne și două exterioare leagă între ele piesele cu o precizie absolută, fără cel mai neînsemnat defect. Ideea atelierelor de tăiat și cel de cusut a avut loc un control extrem de riguros, fiindcă orice greșală cât de mică, de milimetri chiar, poate periclita viața parașutistului. După încheierea pamsului la masina de cusut se face un nou control, la fel de riguros: defectul cel mai neînsemnat în aparență face ca lucrul să fie imediat restituit atelierului anterior.

În alt atelier se efectuează împachetarea în saci și baloane, acestea tăiate deasemenea după șabloane. Aici lucrează bărbații, mulți dintre ei cu părul alb. Mai departe se aplică cârligele, se face împăturirea și legătura defilivă, apoi se aplică înșurubele, etc. În sfârșit sub supravegherea organelor aviației, ultima operațiune a împachetării pentru ca parașuta să poată eși din fabrică, lucru pe care cei vechi îl experimentau îl fac în numai 20 de minute.

Până a ajunge aici materialul de parașută a fost supus unor îndelungi probe de rezistență la apă, la vânt, la tracțiune; s'a încercat elasticitatea, rezistența la anumite temperaturi, mătasea a suferit diferite tratamente fizice și chimice pentru a da maximum de securitate parașutei. În centrul imenselor umbrele se lasă o zăvorărie care să poată eși aerul pentru a mîșcarea unghiul de zăvorărie. O întrezărează de examinare și controlează minuțioasă pentru ca viziile să nu fie primejdioase și eficientele armii să fie asigurate. (E.S.S.).

■ **Parașuta împlinește 160 de ani.** Una dintre cele mai moderne arme este aceea a trupelor de parașuțiști. Ideia săriturii cu parașuta dela înălțimi mari este totuși veche. Primele încercări cu parașuta le-au făcut Sebastianio Faustis din Veneția, formand din Paris și mai târziu — în 1783 — un parizian, cunoscutul pionier al raidurilor cu halonul, Blanchard. Faima de a fi sârît primul cu parașuta revine medicului francez Joachim Garnerin, care s'a urcat la 22 Octombrie 1797 în balon din parcut Monceau din Paris la o înălțime de 3500 m., sârind apoi cu parașuta. Mai întâi parașuta nu s'a deschis, dar după 100 m. de cădere mecanismul funcționa și Garnerin a putut ateriza cu bine. Englezul Cocking și americanul Balun și-au jertfit viața în experiențele cu parașuta. Parașuta lui Garnerin cântărea 45 kg. După experiențe îndelungate s'a ajuns la greutatea de 4000 g. kg. A fost o senzație a Parisului săritura Elisei Garnerin în îmbrăcăminte bărbătească. Dela prima săritură, în 1807, când avea vârsta de 16 ani, până în 1820, ea înregistrase 50 de sărituri. S'au făcut încă încercări de natură pur sportivă până la a doua etapă a istoriei parașutei, care a fost crearea trupelor de parașuțiști în cadrul armatei ruse. Ceea ce s'a realizat în armată au dovedit-o acțiunile germane din cursul campaniilor actuale, care marchează a treia etapă și cea mai glorioasă în istoria parașutei. Astăzi cele mai multe țări și-au creat formațiuni speciale de parașuțiști. (E.S.S.).

INFORMAȚII ADMINISTRATIVE

— Pentru particulari și bibliotecile școlare, elevi, studenți, personalul din aeronautica militară și civilă; ofițerii, subofițerii și trupa din toate armeele, revista noastră a fixat abonamentul anual la . . . lei 360 începând dela 1 Noiembrie 1942.

● Prețul unui exemplar a fost fixat la . . . lei 15

● Domnii abonați care doresc să-și achite abonamentul, o pot face, trimițând suma pe adresa administrației revistei, în str. Sărindar Nr. 9 Et. I București.

● Domnii abonați care nu primesc revista, deși au plătit abonamentul, sunt rugați să anunțe administrația revistei printr-o c. p., sau telefonic la Nr. 3.45.28.

● Schimbările de adrese ale domnilor abonați trebuie semnalate administrației revistei, pentru ca domnii abonați să primească la timp exemplarele apărute.

● Numerile vechiale revistei vor putea fi trimise, contra ramburs, la cererea celor interesați.

● Toți domnii abonați la revista „Magazin Aeronautic” vor primi în continuare revista „Aripi Românești” până la expirarea termenelor făcute, în prețul celorlalte abonamente.

LA UN POST DE RADIO TERESTRU
(P. K.)